

**Проект змін до Кримінального, Кримінального процесуального кодексів
України та Закону України «Про Бюро економічної безпеки України»**

КРИМІНАЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

Стаття 212. Ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів)

...

7. Діяння, передбачені частинами першою, другою цієї статті, або діяння, передбачені частиною третьою (якщо вони призвели до фактичного ненадходження до бюджетів чи державних цільових фондів коштів в особливо великих розмірах) цієї статті, не вважаються умисним ухиленням від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів), якщо платник податку, яким несплачені такі податки, збори (обов'язкові платежі) уклав і виконав умови угоди про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України.

...

Стаття 212-1. Ухилення від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування

...

6. Діяння, передбачені частинами першою, другою або третьою цієї статті не вважаються умисним ухиленням від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування чи страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, якщо платник таких внесків, що їх не сплатив уклав та виконав умови угоди про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України.

...

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

Стаття 100. Зберігання речових доказів і документів та вирішення питання про спеціальну конфіскацію

...

9. ...

У разі закриття кримінального провадження детективом Бюро економічної безпеки України на підставі пункту 11 частини першої статті 284 цього Кодексу питання про долю речових доказів і документів вирішується ним одночасно із винесенням постанови про закриття кримінального провадження.

...

Стаття 174. Скасування арешту майна

...

5. Детектив Бюро економічної безпеки України одночасно із винесенням постанови про закриття кримінального провадження на підставі пункту 11 частини першої статті 284 цього Кодексу скасовує арешт майна.

...

Стаття 284. Закриття кримінального провадження та провадження щодо юридичної особи

1. Кримінальне провадження закривається в разі, якщо:

...

9-1) існує нескасована постанова слідчого, дізнавача, прокурора про закриття кримінального провадження з підстав, передбачених пунктами 1, 2, 4, 9, **11** цієї частини, у кримінальному провадженні щодо того самого діяння, що розслідувалося з дотриманням вимог щодо підслідності.

Учасники кримінального провадження мають право заявляти клопотання слідчому, дізнавачу, прокурору про закриття кримінального провадження за наявності передбачених цим пунктом підстав;

...

11) виконано умови укладеної угоди про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України щодо несплачених податків, зборів (обов'язкових платежів), єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування чи страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, тобто злочинів, передбачених ст. ст. 212, 212-1 КК України.

...

4. Про закриття кримінального провадження слідчий, дізнавач, прокурор приймає постанову, яку може бути оскаржено у порядку, встановленому цим Кодексом.

Слідчий, дізнавач приймає постанову про закриття кримінального провадження з підстав, передбачених пунктами 1, 2, 4-1, 9, 9-1, **11** частини першої цієї статті, якщо в цьому кримінальному провадженні жодній особі не повідомлялося про підозру.

...

Постанова про закриття кримінального провадження з підстави, передбаченої пунктом 11 частини першої цієї статті, приймається детективом Бюро економічної безпеки України у 20 денний строк після завершення процедури виконання умов укладеної угоди про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України.

...

6. Копія постанови слідчого, дізнавача про закриття кримінального провадження надсилається заявнику, потерпілому, прокурору. Прокурор протягом двадцяти днів з моменту отримання копії постанови має право її скасувати у зв'язку з незаконністю чи необґрунтованістю, **або встановленням обставин невиконання укладеної угоди про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України.** Постанова слідчого, дізнавача про закриття кримінального провадження також може бути скасована прокурором за скаргою заявника, потерпілого, якщо така скарга подана протягом десяти днів з моменту отримання заявником, потерпілим копії постанови.

....

Стаття 303. Рішення, дії чи бездіяльність слідчого, дізнавача або прокурора, які можуть бути оскаржені під час досудового розслідування, та право на оскарження

1. На досудовому провадженні можуть бути оскаржені такі рішення, дії чи бездіяльність слідчого, дізнавача або прокурора:

...

12) рішення прокурора про відмову у затвердженні угоди про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки

України - платником податків та/або його посадовою (службовою) особою, або його законним представником.

...

Розділ VI

ОСОБЛИВИ ПОРЯДКИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

Глава 35. Кримінальне провадження на підставі угод

Стаття 468. Угоди в кримінальному провадженні

1. У кримінальному провадженні можуть бути укладені такі види угод:

1) угода про примирення між потерпілим та підозрюваним чи обвинуваченим;

2) угода між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим про визнання винуватості;

3) угода про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України.

...

Стаття 469. Ініціювання та укладення угоди

...

8. Угода про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України, може бути укладена між платником податків – фізичною особою або юридичною особою в особі її уповноваженого представника, щодо несплачених податків (зборів), обов'язкових платежів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування та детективом Бюро економічної безпеки України, у провадженні якого перебуває кримінальне провадження за кримінальними правопорушеннями, передбаченими статтями 212, 212-1 Кримінального кодексу України.

Метою укладення угоди про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України є добровільне визнання факту правопорушення, що призвело до несплати податків (зборів), обов'язкових платежів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування чи страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, добровільне відшкодування шкоди, завданої їх несвоєчасною сплатою, забезпечення справедливості, пропорційності та ефективного відновного правосуддя.

Ініціатором укладення угоди про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України може бути платник податків – фізична особа або юридична особа в особі її уповноваженого представника.

Ініціатива про укладання угоди про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України може також бути запропонована детективом Бюро економічної безпеки України чи прокурором.

Ініціювання укладання угоди про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України не є визнанням вини у розумінні цього Кодексу та не може використовуватися як доказ у разі недосягнення згоди на врегулювання чи невиконання її умов.

Укладення угоди про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України може ініціюватися в будь-який момент до притягнення особи до кримінальної відповідальності.

Не може бути ініціатором укладання угоди про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України, а ініційована не може бути укладена, якщо стороною угоди є платник податків із яким раніше укладалась угода про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) в установленому цим Кодексом порядку.

Угода про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України укладається у письмовій формі, підписується всіма її учасниками, погоджується Директором Бюро економічної безпеки України, або його першим заступником, заступником (особою що виконує обов'язки Директора), або уповноваженим ними керівником територіального управління Бюро економічної безпеки України та затверджується прокурором.

Ініціювання процедури врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України не зупиняє досудового розслідування та не перешкоджає його завершенню у загальному порядку, відповідно до положень цього Кодексу.

...

Стаття 472¹. Зміст угоди про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію), порядок та особливості її укладання

1. Угода про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України має містити:

- 1) інформацію про сторони укладання угоди;**
- 2) правова кваліфікація із зазначенням статті (частини статті) закону України про кримінальну відповідальність та опис обставин кримінального правопорушення, щодо якого провадиться досудове розслідування;**
- 3) розмір і характер матеріальних збитків, завданих кримінальним правопорушенням;**
- 4) умови, порядок і строки відшкодування матеріальних збитків;**
- 5) зобов'язання щодо дій, спрямованих на усунення наслідків правопорушення, а в разі наявності – також відшкодування процесуальних витрат;**
- 6) наслідки невиконання угоди.**

В угоді зазначається дата її укладення та вона скріплюється підписами сторін.

2. Під діями, спрямованими на усунення наслідків правопорушення для виконання умов угоди про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України слід розуміти відшкодування матеріальних збитків, завданих несвоєчасною сплатою податків, зборів (обов'язкових платежів), єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування чи страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, а також штрафних, фінансових санкцій, пені (у разі їх нарахування відповідним контролюючим органом) та сплати 50 відсотків від суми встановлених матеріальних збитків на відповідний рахунок з цільовим призначенням для Збройних Сил України.

Крім того, під діями спрямованими на усунення наслідків правопорушення розуміється усунення причин і умов, що сприяли вчиненню кримінального правопорушення.

3. Заява про початок процедури із врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України подається ініціатором детективу Бюро економічної безпеки України у провадженні якого перебуває кримінальне провадження, або прокурору.

4. Особа, яка подає заяву, на підтвердження своєї позиції має право додати до неї документи або копії документів, які на її переконання мають значення для кримінального провадження, визначення розміру матеріальних збитків і розгляду заяви по суті.

5. Строк відшкодування матеріальних збитків, та виконання зобов'язання щодо дій, спрямованих на усунення наслідків правопорушення, причин та умов, що сприяли вчиненню кримінального правопорушення за угодою про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України визначається в угоді та не повинен перевищувати дванадцяти місячного терміну з дати укладення відповідної угоди.

6. Угода про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України підписана детективом Бюро економічної безпеки України та платником податків наступного робочого дня після підписання направляється на погодження Директору Бюро економічної безпеки України, або його першому заступнику, чи заступнику, або уповноваженому ними керівнику територіального управління Бюро економічної безпеки України разом із матеріалами, що стали підставою для укладання такої угоди.

У погодженні угоди про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України може бути відмовлено з причин недотримання умов укладання такої угоди за цим Кодексом, у тому числі з підстав встановленого і погодженого розміру матеріальних збитків, що підлягають відшкодуванню.

7. Погодження угоди про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України здійснюється впродовж 15 робочих днів з дня їх отримання Директором Бюро економічної безпеки України (особою, що виконує його обов'язки), його першим заступником, чи заступником або уповноваженим ним керівником територіального управління Бюро економічної безпеки України та не пізніше наступного робочого дня після погодження, разом із матеріалами, що надійшли на розгляд із угодою, направляються прокурору, який здійснює процесуальне керівництво у відповідному кримінальному провадженні, для затвердження угоди.

8. Прокурор, який здійснює процесуальне керівництво у зазначеному кримінальному провадженні розглядає та у п'ятнадцяти денний строк після отримання підписаної сторонами та погодженої угоди про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України затверджує її, або відмовляє в її затвердженні та повертає відповідні матеріали детективу Бюро економічної безпеки України.

Рішення прокурора про відмову у затвердженні угоди про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України приймається у формі постанови та має містити обґрунтування прийнятого рішення, відомості про неможливість її укладання або необхідність її доопрацювання для повторного подання на затвердження.

Відмова прокурора не перешкоджає можливості повторного звернення про затвердження угоди після усунення визначених прокурором обставин.

9. Датою укладання угоди є дата її затвердження прокурором.

10. Про відшкодування шкоди та виконання зобов'язання щодо дій, спрямованих на усунення наслідків правопорушення за угодою про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України особа, що ініціювала укладання угоди подає детективу Бюро економічної безпеки України відповідні первинні фінансові документи (платіжні доручення, прибуткові касові ордери, чеки), інші докази, які підтверджують фактичне відшкодування матеріальних збитків та виконання інших зобов'язань, передбачених угодою.

Порядок відшкодування шкоди у кримінальних правопорушеннях, пов'язаних з ухиленням від сплати податків, визначається з урахуванням норм глави 9 розділу II Податкового кодексу України.

Порядок відшкодування шкоди у кримінальних правопорушеннях, пов'язаних з ухиленням від сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування та страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, визначається відповідно до Законів України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» та «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування».

11. Детектив Бюро економічної безпеки України на підтвердження поданих відомостей про відшкодування шкоди завданої кримінальним правопорушенням вживає заходів із їх перевірки, шляхом витребування відповідних документів та відомостей.

12. Виконання угоди про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України в частині відшкодування завданої кримінальним правопорушенням шкоди та виконання зобов'язання щодо дій, спрямованих на усунення наслідків правопорушення за угодою вважається завершеним з моменту зарахування коштів у повному обсязі до Державного бюджету України або на відповідні рахунки органів місцевого самоврядування, що підтверджується зібраними у кримінальному провадженні відомостями і документами.

Завершенням процедури виконання угоди про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України вважається складання детективом Бюро економічної безпеки України Довідки про підтвердження виконання умов угоди, яка має містити детальну інформацію про виконання вимог такої угоди.

13. У разі невиконання умов угоди у строк, визначений в самій угоді, така угода вважається розірваною (нікчемною) з моменту спливу зазначеного строку.

Про невиконання вимог угоди про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України детектив приймає вмотивовану постанову.

Кошти, сплачені частково на виконання розірваної угоди, не підлягають поверненню та зараховується до Державного бюджету України та можуть бути

повністю або частково звернені судом на виконання вироку в частині майнових стягнень.

Стаття 472-3. Визначення розміру шкоди завданої кримінальним правопорушенням для врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України.

1. Заява про початок процедури із врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України, визначене положеннями частини третьої статті 472-2 цього Кодексу також може містити прохання надати інформацію щодо встановлених досудовим розслідуванням сум несплачених податків, зборів (обов'язкових платежів), єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування чи страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, а також посилення на докази якими вони встановлені та (або) надання їх копій.

2. У наданні відомостей про докази якими встановлені суми несплачених податків, зборів (обов'язкових платежів), єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування чи страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування та наданні їх копій може бути відмовлено, якщо це може зашкодити досудовому розслідуванню на цій стадії кримінального провадження.

3. У разі наявності розбіжностей між встановленими досудовим розслідуванням та визначеними у заяві про початок процедури із врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України сумами несплачених податків, зборів (обов'язкових платежів), єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування чи страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування детективом або прокурором можуть вживатися додаткові заходи із визначення розміру матеріальних збитків завданих кримінальним правопорушенням.

5. Розмір матеріальних збитків завданих кримінальним правопорушенням у вигляді сум несплачених податків зборів (обов'язкових платежів), єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування чи страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, визначається експертизою, у порядку передбаченому цим Кодексом.

У випадку незгоди сторін із визначеною за результатами експертизи сумою розміру несплачених податків зборів (обов'язкових платежів), єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування чи страхових внесків на загальнообов'язкове державне пенсійне страхування, кримінальне провадження продовжується у загальному порядку.

6. Зобов'язання сплатити процесуальні витрати на проведення експертизи із визначення розміру матеріальних збитків може бути включено до угоди про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України.

7. Відомості про завершення заходів із визначення розміру шкоди завданої кримінальним правопорушенням та про укладання і затвердження прокурором угоди про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України детектив Бюро економічної безпеки

України спрямовує до відповідного податкового органу для врахування і вжиття заходів відповідно до законодавства.

Стаття 473. Наслідки укладення та затвердження угоди

...

3. Наслідком затвердження угоди про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) є заборона для слідчого і прокурора з подальшого вжиття заходів із повідомлення про підозру особі із якою укладена така угода, щодо обставин, які є предметом угоди та закриття кримінального провадження з підстави, передбаченої пунктом 11 частини першої статті 284 цього Кодексу.

У разі закриття кримінального провадження у зв'язку з виконанням умов угоди про врегулювання шкоди (медіації) із Бюро економічної безпеки України відповідно до пункту 11 частини першої статті 284 цього Кодексу, постанова про закриття кримінального провадження може бути скасована прокурором виключно у разі невиконання умов угоди.

Забороняється внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань та початок досудового розслідування за тим самим фактом діяльності платника податків за той самий податковий період, щодо якого було досягнуто та виконано умови угоди.

Кримінальне провадження підлягає закриттю в порядку передбаченому цим Кодексом в разі встановлення під час слідства факту раніше укладеної із платником податків, щодо якого провадиться слідство, угоди про врегулювання шкоди (медіації) із Бюро економічної безпеки України та існування нескасованої постанови детектива Бюро економічної безпеки України про закриття кримінального провадження на підставі пункту 11 частини першої статті 284 цього Кодексу.

Факт укладення угоди не може бути використаний як доказ вчинення інших кримінальних правопорушень, якщо вони пов'язані з коштами, щодо несплати яких було досягнуто і виконано умови угоди про врегулювання шкоди (медіації) із Бюро економічної безпеки України.

Укладення та виконання угоди про врегулювання шкоди, завданої державі (медіації) із Бюро економічної безпеки України, виключає можливість притягнення особи (платника податків) до будь-якої іншої юридичної відповідальності за дії (бездіяльність), які були предметом такої угоди, крім обов'язку відшкодування шкоди.

Стаття 476. Наслідки невиконання угоди

1. У разі невиконання угоди про примирення або про визнання винуватості потерпілий чи прокурор відповідно мають право звернутися до суду, який затвердив таку угоду, з клопотанням про скасування вироку. Клопотання про скасування вироку, яким затверджена угода, може бути подано протягом встановлених законом строків давності притягнення до кримінальної відповідальності за вчинення відповідного кримінального правопорушення.

У разі невиконання умов угоди про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України прокурор, має право скасування рішення слідчого про закриття кримінального провадження з підстави, передбаченої пунктом 11 частини першої статті 284 цього Кодексу.

Після скасування такого рішення слідчого кримінальне провадження продовжується у загальному порядку.

...

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Бюро економічної безпеки України

Стаття 17. Повноваження Директора Бюро економічної безпеки України

1. Директор Бюро економічної безпеки України:

...

22-1) погоджує угоди про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України у кримінальних провадженнях досудового розслідування у яких провадиться детективами Бюро економічної безпеки України за кримінальними правопорушеннями, передбачених статтями 212, 212-1 Кримінального кодексу України, або доручає їх погодження своєму першому заступнику чи керівникам територіальних управлінь бюро економічної безпеки України.

...

Стаття 18. Керівники територіальних управлінь та підрозділів центрального апарату Бюро економічної безпеки України

...

2. Керівник територіального управління Бюро економічної безпеки України:

...

10-1) за дорученням Директора Бюро економічної безпеки України погоджує угоди про врегулювання шкоди, завданої державі (медіацію) із Бюро економічної безпеки України у кримінальних провадженнях досудового розслідування у яких провадиться детективами відповідного територіального управління Бюро економічної безпеки України за кримінальними правопорушеннями, передбачених статтями 212, 212-1 Кримінального кодексу України.

...